

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/227/2018
Identifikačné číslo spisu:	7111203222
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Janka Cisárová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:7111203222.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne B. R., bývajúcej v E., D. Č.. XX, zastúpenej Advokátska kancelária VASIL & partners, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Žižkova č. 4D, IČO: 47 240 482, proti žalovanému Z. Š., bývajúcemu v E., D. Č.. XX, zastúpenému JUDr. Danicou Holováčovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Čajakova č. 5, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 19 C 22/2011, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26. októbra 2017, sp. zn. 9 Co 387/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa žalobou domáhala určenia, že je výlučnou vlastníčkou C - KN parcely č. XXX/X o výmere XXX m², zastavané plochy a nádvoria, katastrálneho územia E. H. N. (ďalej len „sporná parcela“), ktorá vznikla odčlenením od existujúcej C - KN parcely č. XXX/X o výmere XXX m², zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX v katastri nehnuteľnosti, katastrálne územie E. H. N., v zmysle geometrického plánu č. XXX/XXXX vyhotoveného 2. novembra 2010, úradne overeného 8. novembra 2010; a náhrady trov konania. Vlastníckeho práva k spornej parcele (zapísanej v katastri nehnuteľnosti na žalovaného) sa žalobkyňa domáhala titulom vydržania.

2. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 16. marca 2016 č. k. 19 C 22/2011-486 žalobu zamietol; žalobkyňu zaviazal k povinnosti nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 6.948,31 €.

2.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že v posudzovanom prípade je žaloba o určenie vlastníckeho práva podľa § 80 písm. c/ zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) spôsobilým právnym prostriedkom na odstránenie neistoty o skutočných právnych vzťahoch medzi stranami sporu. Žalobkyňa v priebehu konania menila moment vstupu do tvrdenej dobromyseľnej držby ako aj titul nadobudnutia výlučného vlastníctva k spornej parcele. Súd prvej inštancie sa v tomto smere s jej argumentáciou nestotožnil, keď vzhľadom na vykonané dokazovanie dospel k odlišnému

záveru. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že okolnosť, že celá sporná parcela vznikla z nezaknihovanej p. k. parcely č. XXX je právne relevantnou okolnosťou, z ktorej treba vychádzať pri posúdení žaloby a ktorá bola v rámci dokazovania hodnoverne preukázaná. Vychádzajúc z tejto skutočnosti súd prvej inštancie dospel k záveru, že sporná parcela netvorila súčasť parciel EN č. XXX/XX ani XXX/XX, ktoré nadobudli do vlastníctva U. a B. R.; nebola predmetom dedičstva po poručiťoch U.R. a B. R.; nebola predmetom podielového spoluvlastníctva Š. R. a Z. R. nadobudnutého v rámci dedičského konania po poručiťovi U. R.. Sporná parcela teda netvorila súčasť nadobudnutých parciel č. XXX/X a č. XXX/X zapísaných v liste vlastníctva č. XX a novovytvorenej spornej parcely zapísanej do listu vlastníctva č. XXX. Nespornou bola pritom skutočnosť, že zápis novovytvorenej C-KN parcely č. XXX/X (tzv. parcela okolo domu) existovala popri už existujúcej parcele č. XXX/X (tzv. pozdĺžnej), vznikla tak duplicita zápisu dvoch rozdielnych parciel pod rovnakým parcelným číslom. Z uvedeného vyplynulo, že pokiaľ predmetom podielového spoluvlastníctva (Z. a Š. R.) nebola sporná parcela, nemohla byť predmetom ani konania o jeho zrušení a jeho následnom vyporiadaní (konanie Mestského súdu v Košiciach sp. zn. 12 C 607/90). Nepochybným tiež bolo, že súčasťou predmetného vyporiadania (rozsudku) je geometrický plán č. 12 C 607/90-8, z ktorého výkazu výmer vyplýva, že sporná parcela, ktorá v rámci tohto konania pripadla do výlučného vlastníctva Z. R., vznikla oddelením od pôvodnej parcely č. XXX/X zapísanej na liste vlastníctva č. XX o výmere X.XXX m2 (záhrada), pričom vyporiadanie podielové spoluvlastníctvo zostalo rozmerovo zachované - nezmenené v porovnaní s obsahom vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Z uvedeného je teda tiež zrejmé, že sporná parcela nebola predmetom zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Pokiaľ teda U. a B. R. ako právni predchodcovia nielen žalobkyne, ale ani ako právni predchodcovia súčasne žalovaného, v rámci nadobudnutia nehnuteľnosti v súvislosti s pridelovou listinou (neskôr v súvislosti so zápisom týchto parciel do listu vlastníctva č. XX), sa nestali vlastníckymi spornej parcely, ktorá vznikla z nezaknihovanej p. k. parcely č. XXX, čo potvrdil tiež katastrálny úrad, následne nemohla byť predmetom a ani nebola ďalších konaní v súvislosti s vlastníckym právom právnych predchodcov žalobkyne. Preto zo strany právnych predchodcov žalobkyne nemožno hovoriť ani o dobromyseľnom vstupe do držby v súvislosti so spornou nehnuteľnosťou. Na tom nemení nič ani skutočnosť, že zo začiatku pozemok, na ktorom bol postavený rodinný dom U. R. (horná línia), neskôr rodinný dom Z. R. (dolná línia) bol zo začiatku užívaný spoločne a až neskôr v súvislosti so zrušením a vyporiadaním podielového spoluvlastníctva sa tento faktický užívací stav medzi oboma rodinami narušil. Pokiaľ U. a B. R. nepochybne začali užívať aj spornú parcelu, majú vedomosť o tom, že patrí do vlastníctva štátu, od začiatku užívali spornú parcelu nie ako vlastnú. Nie je preto možné v tomto prípade hovoriť o dobromyseľnosti pri vstupe do tvrdenej držby, pokiaľ ide o obdobie roku 1965. Súd prvej inštancie v danej súvislosti nadobudol tiež presvedčenie o tom, že predchodcovia žalobkyne nikdy neužívali spornú parcelu s vnútorným presvedčením o tom, že im vlastnícky patrí, pretože pokiaľ by platilo tvrdenie žalobkyne o tom, že sporná parcela bola súčasťou tých nehnuteľností, ktoré tvorili pridelovú listinu, ktorá je z roku 1955, logicky by v období roku 1965 neužívali spornú parcelu s vedomosťou, že im vlastnícky nepatrí, pretože vedeli, že patrí štátu. Nič na tom nemení ani fakt, že k spätnej identifikácii nehnuteľností pridelených pridelovou listinou došlo až v roku 1989, pretože v rámci nej sa sporná parcela neuvádza. Žalobkyňa v danom prípade podľa názoru súdu prvej inštancie nepreukázala splnenie základného predpokladu na to, aby nadobudla vlastnícke právo k predmetu sporu vydržaním, ktorým je dobromyseľný vstup do tvrdenej držby.

2.2. Z vyššie uvedeného dôvodu preto žalobu zamietol ako nedôvodnú. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP.

3. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 26. októbra 2017 sp. zn. 9 Co 387/2016 napadnutý rozsudok v časti (I.) zamietnutia žaloby potvrdil; vo výroku o trovách konania (II.) zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, použil správny právny predpis a na daný skutkový stav ho správne aplikoval. K odvolacej námietke o nesprávnom výklade - aplikácii dobromyseľnosti vstupe do držby po právnych predchodcoch žalobkyne, odkázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým sa plne stotožnil. Uviedol, že jednoznačný záver o nedobromyseľnosti právnych predchodcov žalobkyne vyplýva z doposiaľ

vykonaného dokazovania a z dôvodu, že právni predchodcovia neužívali spornú parcelu s presvedčením, že im vlastnícky patrí, preto nemohla ani žalobkyňa po smrti svojho manžela užívať túto parcelu ako svoju vlastnú neuvedomujúc si, že údaje v katastri, či už v súbore geodetických alebo popisných informácií sa líšia od faktického stavu, aký ona sama poznala a rešpektovalo ich aj jej okolie. Nezanedbateľná je podľa odvolacieho súdu tiež skutočnosť, že žalobkyňa moment vstupu do tvrdenej dobromyseľnej držby v priebehu konania menila a tiež aj titul nadobudnutia výlučného vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti. Ak by aj súd pripustil argumentáciu žalobkyne, že v danom prípade treba vychádzať z toho, že sporná nehnuteľnosť bola od začiatku súčasťou nadobudnutého vlastníctva ešte U. a B. R., neskôr v súvislosti s dedičskými konaniami, po nich a následne v súvislosti s konaním Mestského súdu v Košiciach sp. zn. 12 C 607/90, žaloba by aj napriek tomu nebola dôvodná. Sporná parcela ako tvrdené vlastníctvo po nebohom Š. R. (manželovi žalobkyne) by totiž musela (mala) byť predmetom dedičského konania po ňom. Žalobkyňa by sa svojho vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti nemohla domáhať predmetnou žalobou, nakoľko pre takýto prípad by z predmetného konania a následného určenia vlastníckeho práva konkrétnej osobe vylúčila do úvahy pripadajúcich dedičov (potomkov poručiteľa).

3.2. Odvolanie voči výroku rozsudku o trovách konania vyhodnotil odvolací súd ako opodstatnené z dôvodu, že súd prvej inštancie nevykonával dôkazy potrebné na zistenie hodnoty veci, z ktorej hodnoty sa určí tarifná hodnota úkonu právnej služby právneho zástupcu žalovaného.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

4.1. Žalobkyňa v dovolaní zastáva názor, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu v právnej otázke a/ posúdenia dobromyseľnosti držby ako predpokladu vydržania, a to konkrétne v ospravedlniteľnosti omylu v držbe spornej parcely. Odvolací súd sa podľa nej vo svojom rozhodnutí touto otázkou nezaoberal vôbec, iba sa plne stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, ktorý rovnako túto otázku neriešil. Omyl žalobkyne a jej právnych predchodcov, ktorí svoju držbu spornej parcely považovali za oprávnenú je podľa názoru dovolateľky omylom, ktorý možno ospravedlniť aj s ohľadom na nejasné a niekoľkokrát sa meniace znenie zákona, ktoré v obdobiach držby spornej parcely právnymi predchodcami žalobkyne, ako aj v období držby spornej parcely žalobkyňou, pripúšťalo rôzny výklad. Odklon od právnych záverov dovolacieho súdu vidí v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 30/2010 a 6 Cdo 66/2010, podľa ktorých je zrejmé, že sa dovolateľkou vymedzenou otázkou mali súdy zaoberať.

4.2. Podľa žalobkyne odvolací súd vec nesprávne právne posúdil aj v otázke b/ nedostatku nadobúdacieho titulu.

4.3. Z týchto dôvodov žiadala rozsudky súdov oboch inštancií zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie; zaviazať žalovaného nahradiť trovy dovolacieho konania v prospech žalobkyne v plnej výške.

5. Vyjadrenie žalovaného bolo podané po uplynutí súdom stanovenej lehoty, z dôvodu ktorého nebolo možné na neho prihliaďnúť (§ 436 ods. 3 CSP). Žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty na podanie vyjadrenia k dovolaniu, najvyšší súd nevyhovel z dôvodu, že ukončenie pracovnej neschopnosti právnej zástupkyne žalovaného bolo k 1. marcu 2018 a dovolanie spolu s výzvou na vyjadrenie (v lehote 10 dní) jej bolo doručené 2. marca 2018 (č. l. 618), t. j. v čase po ukončení jej pracovnej neschopnosti.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 ods. 1 CSP (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte odkazuje v zátvorke na „Cdo“, ide o odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu príslušnej spisovej značky; podobne, pokiaľ sa v ďalšom texte uvádza v zátvorke „ÚS“, ide o odkaz na rozhodnutie Ústavného súdu

Slovenskej republiky).

8. Žalobkyňa vyvodzuje prípustnosť dovolania konkrétne z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

9. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

10. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov odvolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu“. V zmysle judikátu R 71/2018 patria do tohto pojmu predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Jeho súčasťou je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili. Dovolací súd zároveň dopĺňa, že jednotlivé rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky a Ústavného súdu Českej republiky, na ktoré žalobkyňa v dovolaní poukazuje a cituje (Nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 1241/12), nemožno považovať za ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu (bližšie pozri 6 Cdo 129/2017, 5 Cdo 27/2019).

11. Právnymi otázkami zásadného významu (ďalej aj len „dovolacie otázky“) sú podľa žalobkyne v danom prípade dve otázky a/ posúdenie dobromyseľnosti držby ako predpokladu vydržania, a to konkrétne ospravedlniteľnosť omylu v držbe spornej parcely; a b/ nedostatok nadobúdacieho titulu.

I.

12. Podľa názoru žalobkyne sa súdy oboch inštancií pri právnom posúdení otázky vymedzenej v bode a/ odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, prezentovanej rozhodnutiami najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 30/2010 a 6 Cdo 66/2010.

13. V rozhodnutí sp. zn. 5 Cdo 30/2010 najvyšší súd konštatoval, že konanie odvolacieho súdu bolo postihnuté inou vadou, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ OSP“). Podstatou tejto vady bolo zistenie, že odvolací súd z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyvodil odlišné skutkové a na ich základe aj právne závery, ako súd prvej inštancie, bez toho, aby vo veci vykonal potrebné dokazovanie. Dovoláciu námietku (§ 241 ods. 2 písm. c/ OSP) dovolací súd nepreskúmaval z dôvodu, že skutkové zistenia odvolacieho súdu vyplývajúce zo súdneho spisu nedávali pre toto posúdenie dostatočný podklad. Napriek tomuto konštatovaniu nad rámec vo všeobecnosti podal výklad k právnemu inštitútu „vydržania“ [(§ 134 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“)], ako aj k „dobromyseľnosti“ (§ 130 Občianskeho zákonníka). O dobromyseľnosti je možné hovoriť vtedy, ak držiteľ drží vec v omyle, že mu vec patrí a ide pritom o omyl ospravedlniteľný. Ospravedlniteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že mýliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu od každého požadovať. Omyl môže byť nielen skutkový, ale aj právny. Právny omyl spočíva v neznalosti alebo v neúplnej znalosti všeobecne záväzných právnych predpisov a z toho vyplývajúceho nesprávneho posúdenia právnych dôsledkov právnych skutočností. Vzhľadom na všeobecne (aj v oblasti súkromného práva) uznanú zásadu „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje), vyplývajúcu zo samej podstaty práva, právny omyl držiteľa, vychádzajúci z neznalosti jednoznačne formulovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka platného v dobe, kedy sa

držiteľ ujal držby, nie je ospravedlniteľný. Len výnimočne možno takýto omyl ospravedlniť, a to v prípadoch, keď znenie zákona je nejasné a pripúšťa rôzny výklad.

14. V rozhodnutí sp. zn. 6 Cdo 66/2010 najvyšší súd dospel k záveru, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ OSP) a že jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ OSP). Pokiaľ ide o vadu v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ OSP, dovolací súd vytkol odvolaciemu súdu nesprávny postup spočívajúci v hodnotení dokazovania (svedeckej výpovede), kedy odvolací súd dospel k inému (opačnému) skutkovému záveru, ako súd prvej inštancie. Za nesprávny právny názor odvolacieho súdu považoval tiež nedobromyseľnosť žalobcu pri vstupe do držby, toto pochybenie odvolaciemu súdu vytkol s poukazom na zistený skutkový stav v posudzovanej veci. Nad tento rámec vo všeobecnosti podal výklad k právnomu inštitútu vydržania a s tým spojenej oprávnenosti držby, dobromyseľnosti. Uviedol, že pri posudzovaní oprávnenosti držby treba vychádzať zo zásady, že jej predpokladom je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, ak si určitú vec prisvojuje, pričom pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená. Ide o psychický stav, o jeho vnútorné presvedčenie, ktoré sa prejavuje aj navonok, a z ktorého možno vyvodiť, že sa dôvodne považuje za vlastníka veci. Medzi základné okolnosti, ktoré budú svedčiť o oprávnenosti držby veci, patrí aj okolnosť, ako vec nadobudol - či mu svedčí nejaký oprávnený nadobúdaci titul. Subjektívny pocit držiteľa nemôže byť sám osebe podkladom pre vydržanie, ak nie je tento pocit vyvolaný okolnosťami objektívne nasvedčujúcimi oprávnenosti držby práva. O dobromyseľnosti možno hovoriť tam, kde držiteľ drží vec v omyle, že mu vec patrí a ide pritom o omyl ospravedlniteľný. Ospravedlniteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že myliaci postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu od každého požadovať. Omyl môže byť skutkový alebo právny. Skutkový omyl môže spočívať tiež v omyle osoby, s ktorou sa koná (napr. držiteľ sa domnieva, že právny úkon uzatvára s osobou k tomu oprávnenou, hoci tomu tak nie je). Aj takýto omyl môže byť vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu ospravedlniteľný napr. vtedy, keď omyl bol vyvolaný aj konaním štátneho orgánu, lebo držiteľ mohol dôvodne predpokladať, že štátny orgán majúci v kompetencii evidenciu osobitných inštitúcií, tieto najlepšie pozná.

15. K dovolacej argumentácii žalobkyne, podľa ktorej súdy v tomto zmysle (spôsobom vysvetleným vo vyššie uvedených rozhodnutiach) nesprávne posúdili otázku dobromyseľnosti držby ako predpokladu vydržania, konkrétne ospravedlniteľnosť omylu v držbe spornej parcely, treba v prvom rade uviesť, že právne posúdenie tejto otázky je v každom prípade individuálne a závisí od zisteného skutkového stavu každej posudzovanej veci. Dovolací súd nespochybňuje právny výklad uvedený v týchto rozhodnutiach (bod 13. a 14. tohto rozhodnutia), zdôrazňuje však, že ide o všeobecný výklad k danému právnomu inštitútu. V posudzovanom prípade súdy oboch inštancií vychádzali z riadne zisteného skutkového stavu (bod 2.1. a 3.1. tohto rozhodnutia), na základe ktorého dospeli k záveru, že právni predchodcovia žalobkyne neužívali spornú nehnuteľnosť s presvedčením, že im vlastnícky patrí, preto nemohla ani žalobkyňa po smrti svojho manžela túto nehnuteľnosť dobromyseľne užívať. Dobromyseľnosť oprávneného držiteľa musí byť vždy hodnotená nielen z hľadiska subjektívneho presvedčenia držiteľa, ale so zreteľom k všetkým objektívnym okolnostiam, z ktorých dôvodné presvedčenie držiteľa možno usudzovať. Dobromyseľnosť musí pritom existovať po celú dobu vydržania. Podľa názoru dovolacieho súdu z obsahu spisu, a najmä z rozhodnutí súdov oboch inštancií, nevyplýva, že by sa odvolací súd pri riešení dovolacej otázky (a) odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (konkrétne od záverov vyjadrených v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 30/2010 a sp. zn. 6 Cdo 66/2010). Je zrejmé, že vec oba súdy posudzovali v súlade s právnymi závermi, všeobecne akceptovanými zásadami rozhodovania o žalobách, ktorými sa žalobkyňa domáhala určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti z právneho titulu vydržania, na ktorých sa ustálila rozhodovacia prax dovolacieho súdu.

16. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že pri právnom posúdení žalobkyňou vymedzenej právnej otázky v bode a/ nedošlo zo strany odvolacieho súdu k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

II.

17. Žalobkyňa zároveň namietala, že k odklonu odvolacieho súdu došlo aj v súvislosti s riešením právnej otázky b/ o nedostatku nadobúdacieho titulu. V dovolaní však opomenula uviesť ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu bližšou konkretizáciou rozhodnutia (rozhodnutí) dovolacieho súdu, ktoré napĺňa pojem ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu (R 83/2018 a 1 Cdo 206/2016, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 27/2017, 4 Cdo 95/2017, 6 Cdo 27/2017, 6 Cdo 35/2017, 7 Cdo 7/2018). Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie dovolacieho súdu mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ a mohlo by viesť k procesne neprípustnému bezbrehému dovolaciemu prieskumu priechiacemu sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (porovnaj tiež Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., *Civilný sporový poriadok, Komentár*, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382 a tiež 3 Cdo 28/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017, 8 Cdo 50/2017, 8 Cdo 78/2017).

18. Bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd (2 Cdo 167/2017, 3 Cdo 235/2016, 5 Cdo 13/2018, 7 Cdo 114/2018, 8 Cdo 78/2017).

19. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, sa dovolací súd zameriava na zistenie a posúdenie vzťahu medzi dovolateľom označeným existujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu (judikátom), ktoré tvorí súčasť jeho ustálenej rozhodovacej praxe, a novým prípadom. Vychádzajúc z kontextu skoršieho rozhodnutia (judikátu) a jeho skutkového vymedzenia pri tom za pomoci abstrakcie interpretuje v judikáte vyjadrené právne pravidlo (ratio). Táto činnosť dovolacieho súdu je zameraná na zistenie (prijatie záveru), či nový prípad je s ohľadom na jeho skutkový rámec v relevantných otázkach (okolnostiach) podobný alebo odlišný od skoršieho prípadu. Pokiaľ dovolateľ neuvedie, ktoré rozhodnutie treba považovať za „skorší prípad“, dovolací súd nemá podklad pre takéto posudzovanie, čo v konečnom dôsledku znamená, že nemôže prikrčiť k uskutočneniu meritórneho dovolacieho prieskumu.

20. Z tohto dôvodu dospel dovolací súd k záveru, že argumentácia dovolateľa týkajúca sa riešenia právnej otázky ním vymedzenej v bode b/ je v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nedostatočná a ňou uvádzané dovolacie dôvody nie sú v podanom dovolaní vymedzené spôsobom zodpovedajúcim § 431 až § 435 CSP. Vzhľadom k tejto skutočnosti dovolací súd nemohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu.

III.

21. Podľa § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

22. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie žalobkyne odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP (v časti dovolacieho dôvodu § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, žalobkyňou vymedzenej právnej otázky v bode a/), a vo zvyšku podľa § 447 písm. f/ CSP (v časti dovolacieho dôvodu § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, žalobkyňou vymedzenej právnej otázky v bode b/).

23. Najvyšší soud rozhodnutí o trovách dovolacího konání neodůvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutí přijal senát nejvyššího soudu poměrem hlasů 3 : 0.

Poučení:

Proti tomuto uznesení není přípustný opravný prostředek.